

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

ІСТОРІЯ ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ

Спеціальність – 033 філософія
Освітній ступінь – бакалавр
Форма навчання – денна
Форма підсумкового контролю – залік
Викладач – док. філос. н. , проф. Чорний О.О.
Телефон – 0935773855
E-mail: o.chorny75@gmail.com
Години консультацій - понеділок 13.00-14.20, ауд 210.

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	3
Рік навчання	1
Семестр	1
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	90
Обсяг курсу	Денна форма: 24 годин аудиторних (з них: 14 годин лекцій; 10 годин практичних занять), 66 години самостійної роботи.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомити студентів з основними етапами розвитку філософської думки з часу появи філософського світогляду в історії давніх культур до сучасної філософії, з характерними ознаками та специфікою кожного історичного періоду в історії світової філософської думки, з найвидатнішими мислителями та їх філософськими системами і їх особистим вкладом у розвиток світової культури, сформуванню цілісної картини розвитку філософії як науки та форми суспільної свідомості.
Електронний ресурс	Zoom. DISCORD.
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння</p>

	<p>історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК1.Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.</p> <p>СК3.Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.</p> <p>СК4.Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій.</p> <p>СК5.Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.</p> <p>СК6.Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>СК7.Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>СК9.Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.</p> <p>СК10.Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.</p> <p>СК11.Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.</p> <p>СК12.Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.</p> <p>СК13.Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>СК14.Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.</p> <p>ПР3.Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.</p> <p>ПР6.Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.</p> <p>ПР14.Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.</p>

	<p>ПР15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>ПР16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p> <p>ПР18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР20. Використовувати принципи цілісного світосприйняття, вміння об'єднувати і знаходити компроміси між різними точками зору і принципами мультикультурного розуміння буття людини та її самовираженням.</p>
--	--

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо	у тому числі				
го	л	с	лаб.	нд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Історія давньої філософії.						
Тема 1. Предмет та завдання курсу історія філософської думки.	12	2				10
Тема 2. Історія давньої філософії Сходу (Індія та Китай).	13	2	2			9
Тема 3. Історія Античної філософії.	13	2	2			9
Разом за змістовим модулем 1	38	6	4			28
Змістовий модуль 2. Історія європейської філософії.						
Тема 4. Середньовічна філософія та філософія Відродження.	13	2	2			9
Тема 5. Історія філософської думки Нового часу.	13	2	2			9
Тема 6. Історія некласичної сучасної філософії.	13	2	2			9
Тема 8. Вітчизняна філософська думка.	13	2				11
Разом за змістовим модулем 2	52	8	6			38
Разом	90	14	10			66

Літературні джерела

Основна література:

1. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г. Історія Філософії: Підручник. Київ: Либідь, 2001.
2. Бойченко, І. В. Філософія : Навч. посібник для дистанц. навч. Київ : Ун-т "Україна", 2007.
3. Вандишев, В. М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять : навчальний посібник для студ. ВНЗ. Київ : Кондор, 2006.
4. Петрушенко, В. Л. Філософія : курс лекцій: навч. посіб. для вузів. Київ : Каравелла, 2002.

5. Причепій Є.М., Черній А.М. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів.- Київ: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576с.
6. Філософія : навч. посіб. для студ. і аспір. вузів / за ред. І.Ф. Надольного. Київ : Вікар, 2011.
7. Філософія [Електронний ресурс]: навчальний посібник. /Ю.М.Вільчинський, Л.В.Северин-Мрачковська, О.Б. Гаєвська та ін.- Київ: КНЕУ, 2019. – 368с.
8. Філософія. Підручник. За загальною редакцією Горлача М. І., Кременя В. Г., Рибалка В. К. Харків: Консум, 2000. — 672 с.
9. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Книга, 2005. - 528 с.<https://posek.km.ua/biblioteka/>
10. Філософія: природа, проблематика, класичні розділи : хрестоматія: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Г.І. Волинки. Київ : Каравела, 2010.
11. Філософія: природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. для студ. ВНЗ / за ред. Г. І. Волинки. Київ: Каравела, 2018.
12. Щерба, С. П., Заглада, О. А. Філософія : підруч. для студентів. Київ : Кондор, 2015.

Додаткова

1. Антология мировой философии. — Т.2. — М., 1970.
2. Бичко І.В. На шляху подолання філософського дуалізму // Філософська думка. — 1982. — №5.
3. Бонгард-Левин Г.М., Ильин Г.Ф. Индия в древности. — М.: Наука, 1985 – С. 416-463.
4. Булашев Г. Український народ в своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. — К., 1992.
5. Быховский Б.Э. Джордж Беркли. — М., 1970.
6. Бычко А.К. Народная мудрость Руси. — К., 1988.
7. Бэкон Ф. Новый Органон // Бэкон Ф. Сочинения: в 2-х т. — М., 1978. — Т.2. — С.5-31.
8. Гамалія К М. Філософські системи Давнього Китаю: від оракула до формування світогляду. /VhnuKim_myst_2013_29_7/ pdf.
9. Гегель Г.В. Энциклопедия философских наук. — Т.1. — Наука логики. — С.123-144.
10. Гегель Г.В.Ф. Философская пропедевтика // Гегель Г.В.Ф. Работы ранних лет. — Т.2. — М., 1971.
11. Гельвецій К. Про людину, її розумові здібності та її виховання. — К., 1994. — С.14-49.
12. Голосовкер Я.Э. Логика античного мифа. // Голосовкер Я. Э. Логика мифа. – М.: Наука, 1987. – С.1-76.
13. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия. — М., 1996.

14. Гусев В.И. История западноевропейской XV-XVIII ст. — К., 1994.
15. Дармориз О. Мифология навчальний посібник . — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. — 248 с.
16. Дидро Д. Разговор Д'Аламбера с Дидро // Дидро Д. Избранные философские произведения. — М., 1956.
17. Дюмезиль Ж. Верховные боги индоевропейцев. М., 1986. С. 137–152.
18. Заиченко Г.А. Джон Локк. — М., 1973.
19. История китайской философии // galactic.org.ua.
20. Історія світової культури. — К., 1997.
21. Канаева Н.А. Индийская философия древности и средневековья./ Н.А. Канаева; Рос.акад.наук. Инст-философии. — М.:ИФРАН, 2008.- С.9-51; С. 68-74.
22. Кант И. Прелегомены ко всякой будущей метафизике... // Антология мировой философии в 4-х тт. — Т.1. — Ч.3. — К., 1992. — С. 3-28.
23. Кирил Королев. Индийская мифология: энциклопедия.- М., 2004.
24. Конфуций. Изречения. — М.; 1992.
25. Косарев А. Ф. Философия мифа./ А. Ф. Косарев - М.:ПЕРСС СПб: Университетская книга, 2000. — 304с.
26. Крижанівський О. Релігія, міфологія, література, архітектура і мистецтво Стародавнього Єгипту // Історія в школах України. — 2006. - №2. - С.43-45.
27. Крижанівський О. Стародавня Месопотамія: релігійно-міфологічні уявлення, література, архітектура та мистецтво // Історія в школах України. — 2006. - №4. - С.45-47.
28. Кузнецов В.Н., Мееровский Б.В., Грязнов А.Ф. Западноевропейская философия XVIII века. — М., 1986.
29. Кушаков Ю.В. Историко-философская концепция Л. Фейербаха. — К., 1978.
30. Лазарев В.В., Рац И.А. Гегель и философские дискуссии его времени. — М., 1991.
31. Лукьянов А.Е. Становление философии на Востоке. — М.,1985.
32. Ляктер Я.А. Декарт. — М., 1975.
33. Мирча Элладе. Аспекты мифа / Пер. В.Большакова/ - М.: Инвест-ППП, 1995.
34. Мифология і сучасність. // kumlk.kpi.ua./node/1646
35. Мотрошилова Н.В. Рождение и развитие философских идей. Раздел 4. — М., 1991.
36. Мотрошилова Н.В. Социально-исторические корни классической философии. — М., 1990.
37. Найдыш В.М. Мифология: учебное пособие. — М.: КНОРУС,2010. — 432с.
38. Наливайко Степан. Міфи давньої Індії. — К.: Веселка, 1992. — 332с.

	<p>39. Нарский И.С. Готфрид Лейбниц. — М., 1972.</p> <p>40. Нарский И.С. Давид Юм. — М., 1973.</p> <p>41. Немировский А.И. Мифы и легенды Древнего Востока. — М.: Просвещение, 1994.</p> <p>42. Овчинникова А. Легенды и мифы Древнего Востока. — Ростов на Дону, 2006.</p> <p>43. Открытие Индии: Философские и эстетические воззрения в Индии XX ст. — М.: 1987.</p> <p>44. Рассел, Бертран. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П.Тарашука, — К.: Основи, 1995. - 759 с.</p> <p>45. Соколов В.В. Европейская философия XVI-XVII веков (разд. II). — М., 1984.</p> <p>46. Спиноза Б. Этика. Избранные произведения: в 2-х т. — М., 1964. — Т.2. — С. 359-400.</p> <p>47. Стрельцова Г.Я. Блез Паскаль. — М., 1979.</p> <p>48. Субботин А.Л. Френсис Бекон. — М., 1974. Антология мировой философии: в 4 т. — Т.3. — М., 1971 / Разделы: “Кант”, “Гегель”, “Фейербах”/.</p> <p>49. Фейербах Л. Основные положения философии будущего // Фейербах Л. Избр. Философ. Произв. В 2-х тт. — Т.1. — М., 1955. — С.16-48.</p> <p>50. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. – 742с.</p> <p>51. Фрезе р Дж. Золотая ветвь. Исследование магии и религии. — М.: Терра, 2001. — 528 с.</p> <p>52. Хойслер А. Германский героический эпос и сказание о Нибелунгах. М., 1960.</p> <p>53. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. — М.1991.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. Освітній дискурс: збірник наукових праць http://www.journal-discourse.com/uk/ 3. Сайт Національної парламентської бібліотеки України http://nplu.org 4. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України http://www.gntb.gov.ua 5. http://ru.wikipedia.org 6. http://cyberleninka.ru/article/c/filosofiya 7. http://www.bibliotekar.ru/filosofia/index.htm 8. http://filosofhistoric.ru/
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право: - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дефлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка</p>

	презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.			
Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	83 – 89	B	добре	
	75 – 82	C		
	68 – 74	D	задовільно	
	60 – 67	E		
	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
